

Flýggjanin frá høgru

Oddagrein

VERTIN á hvat annar fær, eg skal nœra mær.

HETTA er høvuðsyvirkiftin á borgarligum politikki. Í Europa kalla tey tað marknaðarbúskap – gandaorðið, ið skal frelsa allan heimin. Solidaritetur hevur samstundis verið gjørt til eitt ókvæmisorð.

NÚ miskunnarleysi og ósolidariski marknaðarbúskapurin hevur verið í háseti eina tíð – nú kemur tann kaldi veruleikinn fram. Tað fyrjagjaltaða paradisið, ið skuldi liggja við endan á gýttu marknaðarbúskaparligu gotuni, er ikki har

POLITISKU vísdómsorðini um, at tú kanst lumpa nógv fólk einaferð og nøkur altíð, men tú lumpar ikki nógv fleiri ferðir, koma nú til sín rætt. Hetta sæst við at europearnir koyra høgrastjórnirnar til hús og lata vinstra-miðflokkastjórnir koma framat.

OKKURT kundi týtt uppá, at okkara borgarliga stýri fer at missa sín stuðul innan langt umliður.

FISKÍÐNAÐAR- og fiskasølu fólk, ið hava verið ídnastu stuðlar hjá sitandi samgongu, geva nú ilt av sær. Seinast var grein her í blaðnum skrivað av nýggja (!) seltustjóranum á Fiskasøluni.

HANN visir í greiðum tølum samfelagsliga missin av at flyta rávørna óviðgjørda av landinum. Hann visir á tað ómøguliga í at sita í einum útjæðaraðki ídnadarglaga særð og vera europameistari hvønn dag í at selja viðgjørda fiskavørur. Hann eftirlýsir solidariteti við tí fyrirtøkuni hann arbeiðir fyri.

FYRI mong fólk er einki nýtt í tí, hann førir fram. Hetta hevur m.a. verið ført fram á hvørjum landsfundi í javnaðarflokkinum síðan 1990.

TAÐ, sum er nýtt er, at hasi sjónarmiðini koma úr »bunkaranum« úti við Strond, fyrrverandi háborgin hjá sjálvdráttarfólkunum.

VIT heilsa nýggja andanum vælkomnum og eru fullvísir í, at hann fløvar langt inn í javnaðarørluna. Vit hava leingi vítað, at marknaðarbúskapur í Føroyum bert kann virka, um har er eitt ávíst solidaritetsprinsipp við.

TIL greinskrivaran er bert at siga: óført – á rættari leið – fá aðrar í húsinum við sær.

VIT taka ímóti flóttafólki frá høgru – betur seint enn ongantíð.

Sosialurin

Máltjak

Maltesari og maltesesi

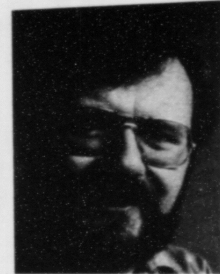
Í umrøðunum, ið hava verið og eru av fótbóltsdystunum millum Føroyar og Malta, tykist sannur ruðulleiki at valda, tá ið fólk ið á Malta skal nevast. Summir frásøgumenn og blaðmenn siga og skriva maltesar, aðrir maltesarar. Tá ið orðið er bundið, tykist kortini lítillivi vera um, at tað eitur maltesararnir, framborðið/maltesarinir. Vanliga verður eisini í hvørjumfalli sagt maltesarum.

Men hjá sumnum tykist tað, sum teir vilja snúra tunguna av lagi fyrri at noyða seg at siga maltesum. Hvussu henda óvissa er íkommin, sjálvt hjá málsliga væl útbornum fólk, skal ikki vera gitt um her. Tí tann nevndi hvørjumfalsformurin (maltesarum) og tann bundni fleirtalsformurin (maltesararnir) siga nakað um ta innbyggja málkensluna hjá tí føroyska málbrúkararanum.

Eitt tað mesta virkna-kanska tað virknasta - eftirskoyti í føroyskum orðum er -ari. Tað hevur frá gamlari tíð verið, og verður enn, natúrliga brúkt til at gera nýggi orð burtur úr øðrum orðum, serliga navnorð burtur úr sagnorðum. Burtur úr sagnorðum at skriva gera vit navnorðið ein skriv-

ari um ein ið skrivar, og úr sagnorðinum at prenta gera vit navnorðið ein prentari um ein ið prentar (tað kann so bæði sipa til ein persón ið hevur sum starv at prenta og í dag eisini eitt tól at prenta við).

Tílik navnorð hevur onkur nevnt gerðarnavnorð, tí tey eru heiti á einum ið útinnir onkra gerð. Men hetta eftirskoyti er nógv meira virkið enn so, tað kann eisini verða fest upp í orð ið ikki endiliga nevna ein ið ger okkurt, men eisini ið er okkurt, t.d. nekari ella HF-ari ella 10-tonsari. Somuleiðis er hetta verðið tann natúrligi hátturin at gera orð fyrri heiti á fólkasløgum. Væl eru styttri heiti á fólkasløgum, eitt nú íri, dani, kroatur, tamilur og turkur, men tá ið vit skulu nevna mong onnur fólkasløg, serliga øll tey sum vit eru farin at hoyra um dag og dagliga, so er tað bygnadurin við -ari, ið pura natúrliga býður sær til hjá málbrúkararanum við tí óspilta máloyranum. Tí eitur ein persónur av Malta ein maltesari, eins og ein úr Russlandi eitur ein russari, og soleiðis hava samansettingar sum russaraboyur, russaratundur og russarafiskur gjørt seg mestsum av sær

sjálvum á føroyskum, og eisini er okkurt sum eitur maltesarakrossur. At royna at billa fólk inn, at ein sum býr í Europa, skal eita ein europear, og ein sum býr í Australia ein australiar, kann bert bera boð um eina avskeplaða og rangvørða málkenslu. Hvørt óspilt mansbarn í Føroyum veit, at tað eitur europeari og australiar, og á sama hátt eitur tað koreanari, japanari (ella japanesari), indari, iranari, israelari, palestinarar (ella palestinsari), jordanari, jugoslavari, albanari, týskari, italienari, kubanari, portugisari, ameikanari osfr.

Otryggleikin í málnýtsluni, hvaðan hann so stavar, visir seg júst í, at summi royna at bjarga sær við at siga russari í eintali og russ-

ar í fleirtali. Einki er meira skeiðt enn tað, tí her er hurlivasin endaður í eini nýggjari bending, sum ikki er til á føroyskum. Tú hoyrir enn-tá óbundnið russar og bundnið russararnir (frb./russarinir/-russarinir), ið skuldi verið í samsvari við fleirtal russar, hoyrist t.d. aldrin og er sjálvsagt heilt óføroyskt.

Fleirtal av russari eitur sambært føroyskari skúlumálleir russarar (hóast vit í talumálinum hava bæði fleiri russara og fleiri russarar, alt eftir hvaðani úr landinum ein er). Eftir hesum mynstri kunnu vit staðfesta, at fleirtalsformarnir av dømunum omanfyri eru koreanarar, kubanarar, amerikanarar osfr.

Í tí, at vilja brongja orðini á henda hátt við at kubba endingar av teimum, liggur í grundini sera lítill virðing fyri móðurmálinum og teimum evnum og eiginleikum um tað eitur í sær at endurnýggja seg. Ja, talan er í roynd og veru um vanvirðing av sínum egna máli.

So góðu fólk, lat okkum taka okkum saman og fáa hetta uppá pláss!

Á Føroyamálsdeildini,
10. juni 1997
Eivind Weyhe

Lesarabrøv

Internet í Føroyum

Havi nú í eina tíð búið í Grønlandi og havi har brúkt Internet áðrenn eg kom aftur til Føroya. Nú havi eg roynt hesa tænastu í Føroyum og hon er einki annað enn út av lagi vónalig.

Eini hoyrir ikki nakað um

hetta og helst er grundin tann, at flest fólk her á landi einki annað hava at samanbera við og kunnu tí ikki gera vart við støðuna.

Um kvøldið er næstan ikki hugsingur um at koma ígjøgnum, tá ringt verður

upp til skipanina. Hetta hendi seg næstan ikki í Grønlandi. Nógv leittari skuldi verið at fingið hetta at virkað í einum lítillum landi sum Føroyum og tí kann hetta ikki góðtakast.

Eg ætli mær ikki at fara

longur við hesi skipan og fari at biða til verandi internet umboð ella onkur annar her á landi kann bjóða eina tænastu, sum er at liva við og vil ráða øðum, um tað sama.

Internet fan

Vilja ógilda aðalfund

Á eykaaðalfundi í vikuni varð samtykt at fáa borið so í bandi, at kallað verður inn til eykaaðalfund í Føroya Handverkarafelag, við tí dagsskrá at fáa ógilda seinasta ársaðalfund Føroya Handverkarafelags og at ársaðalfundurin verður hild-

in av nýggjum, við røttu limavá Havnar Handverkarafelags, og at reglugerð verður gjørd, soleiðis at hvørt lokalfelag í F.H.F. fær fullt innanhýsis frælsi.

Um hetta ikki verður eftirlit: tað, er nevndini í H.H. heimilað at taka støðu til

framhaldandi samstarv við F.H.F. og um neyðugt at uppsiga limaskap Havnar Handverkarafelags í Føroya Handverkarafelag.

Kaj Nielsen og Hendrik Olsen vórðu valdir til nýggjar nevndarlímur í Havnar Handverkarafelag.

Herluf Jacobsen heldur fram sum fyrstvaldur eykalímur, og til annan eykalím var valdur Harry Johanne-sen.

Vinarliga,

Havnar
Handverkarafelag

Lýsið í sosialinum

Haldið sosialin